Македонски	Hrvatski
Посебни услови за осигурување на растенија (земјоделски култури) во стакленици	**Posebni uvjeti za osiguranje biljaka (poljoprivrednih kultura) u staklenicima**
Член 1 - Осигурени ризици	**Članak 1. - OSIGURANI RIZICI**
(1) Со осигурување се покриени штетите кои ќе настанат при оштетување или уништување на осигурените култури (растенија) поради: 1. луња, град, пожар или гром, 2. поплава, излевање на вода од водовод, топловод или канализација, 3. мраз, односно замрзнување кое има за последица штета или уништување на стакленикот, односно пластеникот од пластична фолија, поради: – остварување на еден од ризиците наведени во точките 1. и 2. – навлегување снег, мраз, град и вода на стакленикот од пластична фолија, – лизгање или изделување на земјиштето, – удар со сопствено моторно возило или работна машина. 4. мраз, односно замрзнување кој настанува како последица на застој при довод на електрична енергија поради дефект или оштетување на електричните уреди, 5. мраз, односно замрзнување, до кој доаѓа поради дефект на системот за греење, 6. зголемена температура, која настанува како последица на дефект на системот за греење и вентилација, 7. штети или уништување на осигурените култури (растенија), до кои дошло при спречување на настанување на осигурен случај, односно при самото спасување.	(1) Osiguranje pokriva štete, koje nastanu kod oštećenja ili uništenja osiguranih kultura (biljaka) zbog: 1. oluje, tuče, požara i groma, 2. poplave, izliva vode iz vodovoda, toplovoda ili kanalizacije, 3. mraza odnosno smrznuća, koji je posljedica štete ili uništenja staklenika odnosno plastenika od plastične folije zbog: – ostvarenja jednog od rizika, navedenih u 1. i 2. točki, – kopljenja snijega, leda, tuče i vode na stakleniku iz plastične folije, – klizanja ili odnošenja tla, – udara vlastitog motornog vozila ili radnog stroja. 4. mraza odnosno smrznuća, koja nastane kao posljedica zastoja pri dovođenju električne energije zbog kvara ili oštećenja električnih uređaja, 5. mraza odnosno smrznuća, do kojeg dolazi zbog kvara na sustavu grijanja, 6. povišene temperature, koja nastane kao posljedica kvara na sustavu grijanja i ventilacije, 7. štete ili uništenja osiguranih kultura (biljaka), do koje došlo kod spriječavanja nastanka osiguranog slučaja odnosno kod samog spašavanja.
(2) Со осигурување не се покриени штетите кои ќе настанат поради: 1. мраз, односно замрзнување, до кои доаѓа поради недостаток на гориво за греење, 2. мраз, односно замрзнување кое ќе настане како последица на најавена редукција на потрошувачката на електрична енергија, 3. ризици, кои не се наведени во став 1. од овој член.	(2) Osiguranje ne pokriva štete, koje nastanu zbog: 1. mraza odnosno smrznuća, do kojih dolazi zbog pomanjkanja goriva za grijanje, 2. mraza odnosno smrznuća, koja nastane kao posljedica najavljene redukcije potrošnje električne energije, 3. rizika, koji nisu navedeni u stavku 1. ovog članka.
Член 2 - Предмет на осигурување	**Članak 2. - PREDMET OSIGURANJA**
(1) Предмет на осигурување се растенија (земјоделски и други култури), кои се одгледуваат во пластеници од пластична фолија, ако тие објекти ги исполнуваат следните услови: 1. да се изградени по проект од овластена проектна организација (да се изградени со	(1) Predmet osiguranja su biljke (poljoprivredne i druge kulture), koje se uzgajaju u plastenicima od plastične folije, ako ti objekti ispunjavaju sljedeće uvjete: 1. da su izgrađeni po projektu ovlaštene projektne organizacije (da su izgrađeni sa

градежна дозвола),
2. да имаат систем за греење, односно вентилација како и осигурен резервен извор на енергија (генератор),
3. да имаат поставено термохигрографи (во секоја единица, блок, поле),
4. пластичната фолија на пластениците да не е постара од една година (пластичната фолија на пластениците да е заменета во рок кој е пропишан од производителот на опремата).

(2) Осигурувањето, склучено во смисла на овие услови, важи и за обраните плодови, кои се наоѓаат во пластеникот од пластична фолија, за време од бербата па до истекот на 24 часа.

(3) Стаклениците, пластениците од пластична фолија, уредите и алатките се исклучени од осигурување.

Член 3 - Должност за осигурување на сите површини

Договорувачот на осигурувањето задолжително мора да ги осигура сите површини засадени со растенија (земјоделски култури) од ист вид и сите блокови (полиња, единици) од стаклениците односно пластениците од пластична фолија, како и сите рокови на сеидба односно садење.

Член 4 - Почеток и крај на осигурителното покритие

(1) Осигурителното покритие започнува во смисла на став (1) и (2) од член 5. од општите услови за осигурување на посеви и плодови.

(2) Осигурителното покритие престанува по завршената вегетација (осигурени растенија) или најдоцна по истекот на една година од склучување на осигурувањето.

Член 5 - Снимање на ризик (проценка на ризичност на ризикот)

Осигуреникот има право, пред склучување на осигурувањето и во текот на неговото траење, да ги прегледа осигурените растенија (земјоделски култури) како и објектите во кои се одгледуваат осигурените култури, за да ја утврди состојбата во врска со обврските кои произлегуваат од склучениот договор за осигурување.

Член 6 - Должности на осигуреникот

Осигуреникот мора:
1. да воведе евиденција и да води податоци за сите промени во стакленикот, односно пластеникот од пластична фолија, кои би можеле да бидат важни за остварување на

građevinskom dozvolom),
2. da imaju sustav grijanja odnosno ventilacije te osiguran rezervni izvor energije (generator),
3. da imaju postavljene termohigrografe (u svakoj jedinici, bloku, polju),
4. da plastična folija na plastenicima iz plastične folije nije starija od jedne godine (da je plastična folija na plastinicima od plastične folije zamjenjena u roku, kojeg je propisao proizvođač opreme).

(2) Osiguranje, sklopljeno u smislu ovih uvjeta, vrijedi za ubrane plodove, koji su u stakleniku odnosno plasteniku od plastične folije 24 sata od branja.

(3) Staklenici, plastenici od plastične folije, uređaji i oruđa u njima su iz tog osiguranja isključeni.

Članak 3. - DUŽNOST OSIGURANJA SVIH POVRŠINA

Ugovaratelj osiguranja mora obvezno osigurati sve površine pod biljkama (poljoprivrednim kulturama) iste vrste i sve blokove (polja, jedinice) staklenika odnosno plastenika od plastične folije te sve rokove sjetve odnosno sađenja.

Članak 4. - POČETAK I KRAJ JAMSTVA

(1) Jamstvo osiguravatelja počinje u smislu stavka (1) i (2) članka 5. općih uvjeta za osiguranje usjeva i plodova.

(2) Jamstvo osiguravatelja prestaje po završenoj vegetaciji (osiguranih biljaka) ili najkasnije po proteku jedne godine od sklapanja osiguranja.

Članak 5. - REVIZIJA RIZIKA (OCJENA RIZIČNOSTI RIZIKA)

Osiguravatelj ima pravo, da prije sklapanja osiguranja i tijekom njegovog trajanja pregleda osigurane biljke (poljoprivredne kulture) kao i objekte, u kojima osigurane biljake uzgajaju, da bi utvrdio stanje u svezi sa obvezama, koje izviru iz sklopljenog ugovora o osiguranju.

Članak 6. - DUŽNOSTI OSIGURANIKA

Osiguranik mora:
1. uvesti evidenciju i voditi podatke o svim promjenama u stakleniku odnosno plastinjaku od plastične folije, koje bi mogle

ризикот,

2. да ја пријави на осигурувачот, без одложување, секоја штета односно дефект на:
   - конструкцијата,
   - стаклените, односно пластичните површини,
   - електромашинските уреди,
   - уредите,

   како и други настани односно погонски пречки за кои постои можност да се предвидат, а би можеле да предизвикаат остварување на некој од ризиците кои се опфатени со осигурувањето.
3. да има постојано залиха на резервен материјал, потребен за покривање (стакло, односно, пластична фолија), и тоа 5% (2%) од вкупната површина на стакленикот, односно пластеникот од пластична фолија.

Член 7 - Докажување (утврдување) на остварувањето на ризикот

(1) Остварен ризик од мраз се докажува (утврдува) врз основа на податоци од лентата на термохигрографот како и врз основа на видот на штетата на осигурените растенија.

(2) Остварен ризик од луња се докажува (утврдува) врз основа на известување од хидрометеоролшката служба, како и врз основа на видот на штетата на осигурените растенија и објекти.

(3) Остварување на останатите ризици кои се опфатени со осигурување, се докажува (утврдува) врз основа на видот на штетата на осигурените растенија и објекти.

(4) Остварување на ризици кои се опфатени со осигурување, се докажува (утврдува) и со прегледна евиденција, која мора да ја води осигуреникот.

Член 8 - Надомест на трошоци

Осигурувачот ги надоместува трошоците кои ќе настанат поради разумни обиди за да се отстрани непосреден ризик за настанување на осигурен случај, како и обиди за да се ограничат неговите штетни последици, но само во случај кога осигуреникот постапил по договор со осигурувачот или со негова согласност.

Член 9 - Важност на општите услови за осигурување на посеви и плодови

(1) За осигурувањата склучени по овие услови за осигурување, се применуваат и Општите услови за осигурување на посеви и плодови, доколку не се во спротивност со посебните услови.

biti važne za ostvarenje rizika,

2. bez odlaganja prijaviti osiguravatelju svaku štetu odnosno kvar na:
   - konstrukciji,
   - staklenim odnosno plastičnim površinama,
   - elektrostrojnim uređajima,
   - uređajima,

   kao i druge događaje odnosno pogonske smetnje, za koje je moguće predvidjeti, da bi mogli izazvati ostvarenje kojeg od rizika, koje obuhvaća osiguranje,
3. imati trajno na zalihi rezervu materijala, potrebnog za pokrivanje (stakla odnosno plastične folije), i to 5% (2%) od ukupne površine staklenika odnosno plastinjaka od plastične folije.

Članak 7. - DOKAZIVANJE (UTVRĐIVANJE) OSTVARENJA RIZIKA

(1) Ostvareni rizik mraza se dokazuje (utvrđuje) na osnovu podataka sa trake termohigrografa kao i na osnovu vrste štete na osiguranim biljkama.

(2) Ostvareni rizik oluje se dokazuje (utvrđuje) na osnovu izvješća hidrometeorološke službe, kao i na osnovu vrste šteta na osiguranim biljkama i objektima.

(3) Ostvarenje ostalih rizika, koje obuhvaća osiguranje, dokazuje se (utvrđuje) na osnovu vrste šteta na osiguranim biljkama i objektima.

(4) Ostvarenje rizika, koje obuhvaća osiguranje, dokazuje se (utvrđuje) i s pregledom evidencije, koju mora voditi osiguranik.

Članak 8. - NAKNADA TROŠKOVA

Osiguravatelj naknađuje troškove, koji nastaju zbog razumnih pokušaja, da bi otklonili neposredni rizik nastanka osiguranog slučaja, kao i pokušaja, da bi ograničili njegove štetne posljedice, ali samo u slučaju, ako je osiguranik postupao u dogovoru s osiguravateljmem ili s njegovom suglasnošću.

Članak 9. - VAŽENJE OPĆIH UVJETA ZA OSIGURANJE USJEVA I PLODOVA

Za osiguranja, sklopljena po ovim uvjetima, primjenjuju se i opći uvjeti za osiguranje usjeva i plodova, ako nisu s posebnim uvjetima u suprotnosti.